

**SAŽETI PRIKAZ DJELOVANJA
CRKVENIH BRAČNIH I OBITELJSKIH SAVJETOVALIŠTA U HRVATSKOJ**
(zaključno do 31. prosinca 2011.)

UVOD

Prije državnog osamostaljenja osnivala su se i djelovala obiteljska savjetovališta od kojih prvo 1968. u Slavonskom Brodu na inicijativu vlč. Marka Majstorovića te potom 1971. pri Rezidenciji Družbe Isusove u Zagrebu. U Republici Hrvatskoj kao samostalnoj državi crkvena bračna i obiteljska savjetovališta (BiOS) osnivana u razdoblju od 1991. do 2012. s tim da je najveći broj savjetovališta osnovan 2003.- 2004. po provedenoj edukaciji u organizaciji Hrvatskog Caritasa i uz novčanu potporu fondacije Renovabis. Edukaciju je uspješno završio ukupno 21 savjetovatelj. Vrijedi istaknuti da je uz određene prekide od 2002. -2010. u organizaciji HC-a bila provođena nužno potrebna stručna supervizija.

Ažurirani prikaz djelovanja savjetovališta do zaključno 31. prosinca 2011. priređen je prema upitniku, a kojega su ispunile odgovorne osobe/voditelji savjetovališta.

USTROJ

- Neki oblik prepoznatog savjetovateljskog rada trenutno postoji **u 11 nad/biskupija i provodi se u 18 crkvenih savjetovališta** odnosno za to namijenjenih prostora.
- Od ukupnog broja savjetovališta **15 ih je općeg tipa, a 3 su specifično usmjerena savjetovanju žrtava obiteljskog nasilja** (Savjetovalište caritasova doma "Sv. Ana" u Rijeci, Savjetovalište pri Caritasovoj kući za žrtve obiteljskog nasilja u Zagrebu, te Savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja u Slavonskom Brodu).

OSOBLJE

- U svim crkvenim savjetovalištima ukupno je **zaposleno 22 djelatnika, od čega 20 na puno radno vrijeme, a 2 na dio radnog vremena**. Kao crkveni djelatnici na svom radnom mjestu djeluju u ulozi voditelja savjetovališta, savjetovatelja, psihoterapeuta, psihologa, liječnika, ravnatelja.
- Savjetovatelji su **većinom završili studij visoke stručne spreme, različitih profila poput teologa, pedagoga i socijalnih pedagoga, psihologa, liječnika, svećenika, socijalnih radnika, profesora, više medicinske sestre i dr.**
- U 8 savjetovališta djeluju i **stručni suradnici, njih ukupno 63 od čega je 34 honorirano, a u 4 savjetovališta postoji i pomoćno osoblje** poput domara ili čistačice.
- **Stručni suradnici su uglavnom visoke stručne spreme različitih profila:** socijalni radnici, psiholozi, pravnici, psihijatri, svećenici, akademski slikari, odvjetnici, inženjeri strojarstva, defektolozi, pedagozi, teolozi, liječnici, katehete i dr.
- **Volonterski rad postoji ukupno u 8 savjetovališta (ukupno 45 osoba)** od kojih Obiteljsko savjetovalište pri Svetištu Gospe od zdravlja u Splitu (7 osoba) i Centar Pro Vita et Familia (1 osoba) djeluje isključivo na volonterskoj osnovi.

SAVJETOVATELJSKI RAD

Zaključno s 2011. godinom okvirni podaci o savjetovanju su sljedeći:

- Kroz savjetovališta je **od osnutka** prošlo:
 - **46.683 osoba** na individualnom savjetovanju,
 - **12.451 parova** na bračnom savjetovanju,
 - a na obiteljskom savjetovanju je bilo **16.391 obitelji**.
- **Prosječno godišnje** kroz sva savjetovališta prođe:
 - **3.473 osoba** na individualnom savjetovanju;
 - **779 bračnih parova** na bračnom savjetovanju;
 - **910 obitelji** na obiteljskom savjetovanju.
- U svim savjetovalištim postojati tendencija porasta broja korisnika, što se vidi u prikazu savjetodavnog rada u **2011. godini** za sva savjetovališta:
 - **12.087 osoba** na individualnom savjetovanju;
 - **2.014 bračnih parova** na bračnom savjetovanju;
 - **1037 obitelj** na obiteljskom savjetovanju.
- Uz ovaj podatak se treba pridružiti i savjetovanja *Savjetovališta caritasovog doma "Sv. Ana"* u Rijeci, koje na drugačiji način obrađuje podatke o savjetovanju, te navodi **ukupno 6.880 slučajeva**, što **prosječno iznosi godišnje 362, a u 2011. godini je zabilježeno 32 slučaja**.
- Uz to, Savjetovalište pri župi Gospe od Zdravlja u Splitu broji ukupno od **osnutka oko 30.000 slučajeva**, što **prosječno iznosi 1.500 godišnje**, dok za 2011. nisu dostavljeni podaci.
- **Stručni suradnici** su također uključeni u rad savjetovališta, a brojčani pokazatelji govore kako su **od osnutka u svim savjetovalištim** obradili:
 - **6.805 slučajeva** pri individualnom savjetovanju;
 - **2.932 slučajeva** pri bračnom savjetovanju;
 - **10.740 slučajeva** pri obiteljskom savjetovanju.
- **Prosječno godišnje** to iznosi **497 slučajeva** inidividualno, **312 slučajeva** bračnih parova, **608 slučajeva** rada s obiteljima, a samo u 2011. godini inidividualnih slučajeva je bilo **863**, bračnih parova **404**, a obitelji **601**.
- Treba svakako istaknuti, kako **navedene brojke nisu satnica rada savjetovatelja i stručnih suradnika niti ukupan broj susreta**, već samo broj slučajeva, tj. osoba uključenih u savjetovanje.
- Savjetovatelji kao i stručni suradnici provode također **telefonsko savjetovanje** (računaju se ako je više od 30 minuta provedenih u razgovoru s korisnikom).

Savjetovatelji:

- **ukupno 13.758 telefonskih savjetovanja** od početka rada BIOS-a,
- odnosno **1.492 prosječno u jednoj godini**,
- a samo u **2011. godini bilo je 1.648** telefonskih savjetovanja.

Stručni suradnici:

- **ukupno 2.412 telefonskih savjetovanja** od početka rada BIOS-a,
- to iznosi **279 prosječno u jednoj godini**,
- u **2011. bilo je 326** telefonskih savjetovanja.

➤ **Najčešći razlozi dolaska** korisnika u savjetovalištima su:

1. poremećeni obiteljski i bračni odnosi
2. rastava braka
3. odgojne poteškoće
4. poremećaji i bolesti (osobito psihičke naravi) te ovisnosti
5. smrt člana obitelji
6. duhovna pomoć
7. siromaštvo i nezaposlenost
8. planiranje obitelji
9. psihosocijalni tretman počinitelja nasilja

EDUKATIVNO-PREVENTIVNI PROGRAMI

- U savjetovalištima se provode različiti edukativni i preventivni programi/projekti kako vlastiti tako i oni u suradnji s drugima. Radi se **preko 50 vlastitih i preko 40 suradničkih programa/projekata**.
- U programima/projektima od osnutka je sudjelovalo ukupno **164.492 osobe**, odnosno prosječno **2.508** osoba godišnje, a samo u 2011. godini bilo je zahvaćeno **3.710** osoba.
- Stručni suradnici su sudjelovali u provođenju edukativno-preventivnih programa/projekata, a ukupni broj korisnika od osnutka jest **15.176**, što prosječno godišnje iznosi **1.968** korisnika, a samo u 2011. godini njih **2.165**.